

Bilag til bet. o. lovf. om forurennet jord

Spørgsmål 41:

Ministeren har i svar på spørgsmål 10, L 183 - bilag 35, givet en redegørelse for, hvad der ligger i kravet om genopretning, hvor det understreges, at der i alle tilfælde gælder et proportionalitetsprincip. Ministeren bedes på denne baggrund oplyse, om der er nogen forskel på de økonomiske krav, som kan rejses på grundlag af miljøerstatningslovens § 2, nr. 4, om dækning af udgifter til genopretning, og de krav, som kan rejses på grundlag af jordforureningsloven. - Såfremt svaret er bekræftende ønskes oplyst, om ministeren kan garantere for, at kravene efter jordforureningsloven altid vil være mindre omfattende end efter erstatningsreglerne.

Svar:

I lovforslagets § 41 er genopretningsprincippet lovfæstet. Dette er en videreførelse af princippet i miljøbeskyttelsesloven.

Ved genopretning af miljøet forstås som udgangspunkt, at miljøet bringes i samme stand, som før skaden/forureningen indtraf.

Efter miljøerstatningsloven er det en forudsætning for at kunne kræve udgifter til genopretning af miljøet dækket, at den, der foretager genopretningen, anerkendes som erstatningsberettiget.

Det er kun »rimelige omkostninger« til genopretning af miljøet, der erstattes. Det er ikke i miljøerstatningsloven eller dens forarbejder fastlagt, hvilke genopretningsforanstaltninger som er dækket af begrebet »rimelige omkostninger«. Det fremgår dog af bemærkningerne til miljøerstatningsloven, at i det omfang miljømyndighederne har ret og pligt til at foretage afværgeforanstaltninger og genopretning af miljøet efter miljøbeskyttelsesloven, jf. §§ 69-70, vil omkostningerne kunne erstattes.

Om betingelserne for erstatning efter miljøerstatningsloven henviser jeg i øvrigt til mit svar på udvalgets spørgsmål nr. 27.

Efter jordforureningslovforslaget gælder generelt, at miljømyndigheden vil kunne kræve udgifter dækket, som er affholdt i medfør af loven, af den, som var eller kunne være adressat for et påbud, jf. forslaget § 73.

Genopretningsprincippet er underkastet de begrænsninger, der følger af almindelige forvaltningsretlige principper og grundsætninger; hvis f.eks. afværgeren af miljøproblemet eller risikoen

kan foretages lige godt ved flere metoder, så skal den billigste vælges.

Der skal endvidere være en miljø- og sundhedsmæssig begrundelse for, at myndigheden kan give påbud. Som eksempel på, at myndighederne også skal være opmærksomme på dette, er i lovbemærkningerne anført, at myndigheden må vurdere, hvorvidt forureningen nu eller i fremtiden vil kunne udgøre noget problem. Om dette vil være tilfældet, vil afhænge af den enkelte konkrete situation.

Der skal således være et rimeligt forhold mellem omkostningerne til genopretning og den tilsigtede miljøgevinst (proportionalitetsprincippet).

For en sammenligning af omkostninger, der kan pålægges forurenere efter henholdsvis jordforureningslovforslaget og civilretlige erstatningsregler i anden situation, henviser jeg i øvrigt til bemærkningerne side 24 og 25. Det fremgår heraf, at der meget vel kan være forskel.

Spørgsmål 42:

Hvad forstås ved, at foranstaltningen skal være »miljømæssigt begrundet«, og kan ministeren nævne andre eksempler på, at en foranstaltning ikke er miljømæssigt begrundet ud over det tilfælde, hvor en konstateret jordforurening ligger i det dybere jordlag og ikke er mobil?

Svar:

I lovforslagets § 41 er lovfæstet det såkaldte genopretningsprincip, hvilket indebærer, at intentionen er, at forureningen fjernes svarende til situationen, før forureningshændelsen indtraf. Dette er en videreførelse af princippet i miljøbeskyttelsesloven. Dette princip er underkastet de begrænsninger, der følger af almindelige forvaltningsretlige principper og grundsætninger; hvis f.eks. afværgeren af miljøproblemet eller risikoen kan foretages lige godt ved flere metoder, så skal den billigste vælges.

Herudover er det i lovbemærkningerne til § 41 omtalt, at der skal være en miljø- og sundhedsmæssig begrundelse for foranstaltningen. Som eksempel på, at myndighederne også skal være opmærksom på dette, er i lovbemærkningerne anført den i spørgsmålet omhandlede situation, hvor myndigheden må vurdere, hvorvidt forureningen nu eller i fremtiden vil kunne udgøre noget problem. Om dette vil være tilfældet, vil afhænge af den enkelte konkrete situation.